

Wielermuseum Roeselare

Dries De Zaeytijd

Het **Wielermuseum Roeselare** bekleedt een unieke positie in het Vlaamse en (inter)nationale wielerslandschap door de combinatie van haar geografische ligging en de diverse en rijke collectie. Dat de regio Roeselare dé bakermat is van het moderne wielrennen in België onderscheidt het Roeselaarse Wielermuseum van alle andere fiets- en wielermusea in het heden en de toekomst. In vergelijking met andere thematisch verwante musea en instellingen bezit het Wielermuseum collectiestukken met betrekking tot zowel de (geschiedenis van de) fiets als tot de wielersport, alsook een documentaire collectie met internationale reikwijdte. Nergens in België is een vergelijkbare collectie voorhanden.

De bewaarde collecties vormen het geheugen van de rijke wielersportcultuur in ons land. Ze leren ons meer over de wielersport van weleer, maar ook over de lange weg die de wielersport heeft afgelegd tot wat ze vandaag geworden is. Niet alleen de wielergoden zijn er te vinden, maar ook de mensen achter de sport: zij die koersen mogelijk maakten, zij die aan de technologische evolutie werkten, zij die literair of journalistiek over de koers berichtten of zij die trouw en vol enthousiasme aan de zijkant voor die wielergoden supporterden ... Het Wielermuseum voert zelf actief onderzoek naar dit verleden en promoot historisch onderbouwd onderzoek naar wielergeschiedenis. Het documentatiecentrum vormt hiervoor de basis en staat open voor externe onderzoekers, van studenten tot heemkundigen, journalisten en historici.

De documentaire collectie behelst de periode vanaf eind 19de eeuw (de begindagen van de moderne fiets/het moderne wielrennen) tot op vandaag en dit in een internationaal perspectief. Ze bevat een bewaarbibliotheek met bijna 2.000 titels, 20 lopende meter tijdschriften en kranten uit binnen- en buitenland, meer dan 1.000 affiches, tienduizenden foto's, bijna 1.000 wedstrijdbrochures en ploegvoorstellingsmappen, 15 lopende meter knipselmappen en diverse archieven van wielersclubs, -bonden en -organisatoren, die elk op hun manier een deelaspect van het wielerverleden kunnen belichten.

Wielersclub Nut en Vermaak Stasegem

In 1937 wordt wielersclub *Nut en Vermaak* uit Stasegem officieel erkend door de Belgische Wielersbond. In de aanvangsjaren focust de club op het organiseren van kermiskoersen voor jeugdrenners. Uit de archieven blijkt dat de club daarmee naar eigen zeggen "ijvert om het wielersleven te Stasegem een flinke bloei te bezorgen". In de jaren vijftig organiseert *Nut en Vermaak* voor het eerst ook grotere evenementen. Langs de lokale vaart wordt in 1957 een cyclocrosswedstrijd georganiseerd en in 1959 de *Omloop der Leiestreek* voor nieuwelingen met een bijhorend afwachtingscriterium voor 'rijwielmotoristen'. Drie jaar later schakelt *Nut en Vermaak* een tandje hoger met de jaarlijkse organisatie van de *Driebergenprijs*, een wedstrijd in lijn waarbij drie hellingen de scherprechter vormen. Op het jaarlijks wielergala worden zowel de *Driebergenprijs* als de *Omloop der Leiestreek* verreden. Vanaf 1977 maakt de *Driebergenprijs* deel uit van de prestigieuze *Tweedaagse van de Gaverstreek* en staat de wedstrijd voortaan bekend als een semiklassieker voor eliterenners zonder contract en beloften. In 1987 wordt de club ter gelegenheid van haar vijftigjarig bestaan tot Koninklijke Maatschappij gepromoveerd.

Stasegemnaar Frans Raes was meer dan 50 jaar lang secretaris en bouwde in die periode een

fraai archief op. Na zijn overlijden eind 2015 werd dit archief door zijn kinderen overgedragen aan het Wielermuseum Roeselare. Het geeft een goed beeld van het koersleven in een dorp en bestrijkt de periode 1957-2000. Onderzoekers vinden er (officiële) briefwisseling met lokale overheden, wielerbond en bestuursleden in verband met het inrichten van wedstrijden; documenten met betrekking tot de praktische organisatie van wedstrijden: onder meer overzichtslijsten met premies, sponsoraanvragen, vergunningen, inschrijvingen, routebeschrijvingen en financiële verslagen. Het bevat ook iconografisch materiaal zoals meer dan 50 affiches van wedstrijden die in Stasegem werden verreden tussen 1957 en 2000: de *Driebergenprijs*, de *Omloop tussen Leie en Schelde*, de *Jaarlijkse Kermisprijs*, de *Grote Prijs Rijwielen Marcel Kint*, de *Clubtrofee Aigle Belgica*, ... Over die *Clubtrofee Aigle Belgica voor Liefhebbers*, een toonaangevend regelmatigheids criterium in West-Vlaanderen, bevinden zich in dit archief documenten uit de periodes 1965-1968 en 1975-1977.

- *Dries De Zaeytijd*

Webreferenties

1. Wielermuseum Roeselare: <http://www.wielermuseum.be/>